

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026

1548/02.02.00/2022

Kaupunginhallitus 31.10.2022 § 279

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kate-taan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.1.2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksista siirtyy hyvinvointialueille Suomen historian suurimman hallinnollisen uudistuksen myötä. Uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Kouvolan kaupunki on ollut mukana vapaaehtoisessa sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä, joten uudistuksen vaikutukset kaupungin organisaatioon ovat vähäiset vaikka taloudelle merkittävät.

Yleinen taloudellinen tilanne

Talousennusteet ovat kesän ja syksyn aikana liikkuneet yhä synkempään suuntaan. Inflaatiopaineet ovat vahvistuneet entisestään ja taantumapelot lisääntyneet. Inflaatio kohosi Euroalueella elokuussa jo ennätyskalliseen 9,1 prosenttiin. Kuntatalouden kehitysarvioon

lähivuosina vaikuttaa merkittävästi kunta-alan kesäkuun alussa sovitun virka- ja työehtosopimuksen kustannusvaikutukset. Yleisen linjan lisäksi siinä sovittiin monivuotisista alan palkkarakenteita uudistavasta kehittämisohjelmasta. Muita kustannuspaineita aiheuttavat hintojen nousu sekä korkotason nousu. Kuitenkin julkisen talouden verotulot ovat kehittyneet ennakoitua paremmin. Kunnallis- ja yhteisöverojen kehitys on ollut voimakasta. Vuoteen 2023 vaikuttaa positiivisesti aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilitettävät osuudet. Vuodesta 2024 lähtien kuntatalouden todellinen tilanne realisoituu ja julkisen talouden heikko tilanne näyttäytyy. Tuleviin vuosiin vaikuttaa myös TE-palveluiden siirto kunnille vuonna 2025, joten merkittäviä muutoksia on edelleen odotettavissa.

Kaupungin taloudellinen tilanne

Vuoden 2021 tilinpäätöksen jälkeen Kouvolan kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää noin 20 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi syyskuussa merkittävän kiinteistökaupan, joka parantaisi kaupungin tulosta yhteensä noin 47 milj. eurolla. Päätöksestä on valitettu, ja ei ole lainvoimainen, joten vaikutuksia ei huomioida vuoden 2023 talousarviossa. Asiaan liittyvät talousarviomuutokset tehdään toteutumisen ajankohdan varmistuttua. Ilman kiinteistökauppaa Kouvolan kaupungin vuoden 2022 alijäämäksi arvioidaan tällä hetkellä muodostuvan -6,3 miljoonaa euroa. Arvio kertyneestä ylijäämästä vuoden 2022 lopussa tämä huomioiden on noin 13,6 milj. euroa. Vaikka Kouvolassa on tehty merkittäviä taloudellisia toimenpiteitä, on tilanne edelleen haasteellinen.

Vuosi 2023 muodostuu positiiviseksi ainoastaan vuodelta 2022 kertaluonteisesti saatavien verotilitysten ansiosta.

Taloussuunnitelmavuodet vuodesta 2024 lähtien ovat alijäämäisiä, vaikka niihin laskettu 0,25 prosenttiyksikön kunnallisveron korotus mukaan. Tavoitteena on ensisijaisesti tehdä tarvittavat talouden sopeuttamistoimenpiteet ilman veronkorotusta. Tällä hetkellä on runsaasti merkittäviä talouskehitykseen vaikuttavia tekijöitä, kuten sote-uudistuksen jälkeinen rahoitus, maailmanpoliittisen tilanteen vaikutus, inflaation ja korkojen nousu, energian saatavuus ja hinnan nousu, yleiset hintojen nousut, tarvikkeiden ja urakkatarjousten saatavuus, investointitarpeet, kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset, koronan vaikutukset mm. tuottojen palautumisen sekä sijaiskustannuksien osalta.

Vuoden 2023 ja vuosien 2023- 2026 taloussuunnitelman laadinta

Merkittävimmät kustannuksia lisäävät tai tuloja vähentävät muutokset vuoden 2023 talousarvioon ovat:

- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksien poistuminen, 365 milj. euroa
- verotulojen vähennys, 177 milj. euroa

- valtionosuuksien vähennys, 159 milj. euroa
- valtakunnallinen palkkaratkaisu, 4,0 milj. euroa
- energian ja muut hintojen nousut, 4,0 milj. euroa
- KSS Energia Oy:n osingon palautus aiemmalle tasolle, vähennys 3 milj. euroa
- korkokustannuksien lisäys, 2 milj. euroa
- tuottotason alentaminen liikunta- ja kulttuuri sekä joukkoliikenne, 1,2 milj. euroa
- ulkoisten vuokratulojen väheneminen, 1,0 milj. euroa
- Kinnon palvelusopimuksen tason osittain palauttaminen, 0,75 milj. euroa

Lisäksi muita muutoksia ovat erilaiset lakisäätöiset muutokset ja velvoitteet (esim. oppivelvollisuuden laajentaminen) sekä kaupungin omat päätökset kuten digitalisaatioon panostaminen, korkeakoulupanostus, urheilulukio sekä osallistuva budjetointi. Energiakustannuksien on taloussuunnitelmassa arvioitu palaavan aiemmalle tasolle vuoden 2023 jälkeen.

Vuoden 2023 talousarvio on ylijäämäinen edelliseltä vuodelta saatavien verotulotilitysten vuoksi. Vuosi 2023 on poikkeuksellinen ja vuodesta 2024 lähtien on nähtävissä hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen taloudellinen tilanne. Valtionosuuksiin sisältyy epävarmuutta vuodesta 2024 lähtien, koska vuoden 2023 aikana selviää tuleva rahoitus liittyen hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin kustannusten ja tulojen siirtoihin.

Verotulot ja valtionosuudet

Kuntien kunnallisveron tuottoa leikataan vuoden 2023 alusta kaikilta kunnilta 12,64 prosenttiyksikköä. Tämän leikkauksen jälkeen Kouvolan kunnallisveroprosentti on 8,61, kun se vuonna 2022 on ollut 21,25 %. Kunnat eivät saa nostaa kunnallisveroa vuodelle 2023, vaan niiden on päätettävä vuoden 2023 prosentiksi vuoden 2022 prosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Kiinteistövero säilyy ennallaan ja sitä on mahdollista muuttaa, mutta Kouvola ei suunnittele muutoksia vuodelle 2023. Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pienennetään yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatetaan vastaavasti. Vuonna 2023 kunnat saavat verotulotilityksiä vielä vuodelta 2022, joten verotulot muodostuvat uudelle tasolle vasta vuodesta 2024 lähtien.

Uudistus vaikuttaa merkittävästi peruspalvelujen valtionosuuksiin, Kouvolan osalta valtionosuudet vähenevät noin 90 %. Suurin vaikutus on peruspalvelujen valtionosuuksissa, joissa ikäryhmäkohtaiset hinnat jäävät lähes kokonaan pois ikäryhmissä, jotka koskevat yli 16-vuotiaita. Muissa laskennallisissa kustannuksissa sairastavuuskriteeri poistuu

kokonaan kunnilta. Sen sijaan lisäosiin tulee uutena kriteerinä HYTE-kerroin. Valtionosuuksien muissa lisäyksissä ja vähennyksissä on uutena sote-uudistuksen muutosrajoitin. Muutosrajoittimeen vaikuttaa kunnan sote- ja pelastuskustannuksien muutos vuosilta 2021 ja 2022, ja sillä on kannustava elementti. Jos kunta pystyy vähentämään kustannuksia, sen muutosrajoitin positiivinen ja jos kustannukset kasvavat, on muutosrajoitin negatiivinen. Muutosrajoittimella on pysyvä vaikutus kunnan valtionosuuksiin. Kouvolan osalta muutosrajoitin tulee olemaan negatiivinen.

Verotuloihin perustuvassa valtionosuuksien tasauksessa otetaan jatkossa huomioon myös laskennalliset kiinteistöverot. Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero, kunnan osuus yhteisöveron tuotosta sekä laskennallinen kiinteistövero. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräisiä veroprosentteja, eikä yksittäisen kunnan veroprosenttien muutoksella ole vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai tasausvähennyksen määrään. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vähenee vuodesta 2023 lähtien koska laskennallinen kunnallisvero sekä maksettava yhteisövero pienenevät kuntien osalta.

Ulkoinen tuloslaskelma milj. e	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot	51,6	51,7	44,7	44,8	44,8	44,8
Valmistus omaan käyttöön	1,2	1,4	1,7	1,7	1,7	1,7
Toimintamenot	-599,0	-600,0	-233,4	-235,8	-239,4	-241,6
Toimintakate	-546,3	-546,9	-187,0	-189,3	-192,9	-195,1
Verotulot	371,0	380,0	203,0	198,0	202,0	207,0
Valtionosuudet	193,4	176,0	16,6	13,0	15,5	15,7
Rahoitustulot ja -menot	11,5	10,0	6,5	5,3	3,3	2,3
Vuosikate	29,5	19,1	39,1	27,0	28,0	29,9
Poistot ja arvonalentumiset	-26,7	-25,5	-28,0	-29,2	-30,3	-35,2
Satunnaiset erät	0,0					
Tilikauden tulos	2,8	-6,4	11,1	-2,2	-2,4	-5,3
Tilinpäätöserät	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden yli/alijäämä	3,1	-6,3	11,2	-2,2	-2,3	-5,2
Kertynyt yli-/alijäämä	20,0	13,6	25,7	23,6	21,3	16,1
Kunnallisveroprosentti	21,25	21,25	8,61	8,86	8,86	8,86
Toimintakatteen muutos %	5,1	0,1	-65,7	1,2	1,9	1,1
Vuosikate, % poistoista	110,6	74,9	139,7	92,4	92,1	85,1
Vuosikate, euroa/asukas	367	240	499	348	364	395
Asukasmäärä vuoden lopussa	80 483	79 526	78 465	77 571	76 710	75 878

Talouden tasapainottaminen

Vuoden 2023 talousarvion valmistelun yhteydessä ei ole asetettu uusia talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Aiemmin päätetyissä tasapainottamistoimenpiteistä ei tule juurikaan uusia vaikutuksia taloussuunnitelmavuosille. Tilinpäätöksessä 2021 arvioitiin

kumulatiivisten tasapainottamistoimenpiteiden olleen yhteensä noin 25 milj. euroa. Osa aiemmista toimenpiteistä on ollut kertaluonteisia, kuten kiinteistöjen ja metsien ja peltojen myynti sekä KSS Energia Oy:n osinkotuloutuksen 3 milj. euron lisäys. Tulevaisuuden näkymät huomioiden talouden tasapainottamistyötä on jatkettava.

Investoinnit

Kaupunki investoi merkittävästi palveluverkkoon perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, liikunnan ja kulttuurin osalta. Kaupunki panostaa myös kärkihankkeisiin sekä yhdyskuntatekniikkaan. Kaupungilla on merkittävä korjausvelka sekä rakennuksissa että yhdyskuntatekniikan infrassa. Myös korjausvelkaa pyritään pienentämään. Investointien avulla pyritään saavuttamaan pysyviä käyttötalouden säästöjä, jotka eivät nykyisellä palveluverkolla ole mahdollisia. Nettoinvestoinnit vuonna 2023 ovat yhteensä 44,9 milj. euroa. Muilla rahoitusmalleilla toteutetaan investointeja em. summan lisäksi yhteensä 24,3 milj. euroa. Investoinneista kärkihankkeita ovat Käyrälammen kehittäminen sekä Yritystonttituotanto, vuonna 2023 kärkihankkeiden osuus on 8,2 milj. euroa.

Rahoitus

Vuonna 2023 kaupungin lainakanta tulee alenemaan lyhytaikaisen lainan ja siihen liittyvän antolainan takaisinmaksun vuoksi. Investointien tulorahoitusprosentti on 86,1 vuonna 2023 eli investoinnit rahoitetaan lähes kokonaan tulorahoituksella. Suunnitelmavuosien aikana lainakanta tulee kasvamaan edellä mainittujen investointipanostuksien johdosta. Investointien mahdollistaminen vaatii lainanoton lisäämistä. Kaupungin lainakanta on ollut keskimääräistä alhaisemmalla tasolla. Vuonna 2023 lainakanta alenee, mutta vuodesta 2024 lähtien lainatarve kasvaa merkittävästi.

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelma sekä esittelymateriaali ovat **liitteinä**.

Asiaa ovat kokouksessa esittelemässä erillisen aikataulun mukaisesti talousjohtaja Hellevi Kunnas, apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, sivistysjohtaja Veikko Niemi, kasvatusta ja opetusjohtaja Vesa Toikka, tekninen johtaja Hannu Tylli, rakennuttajapäälliköt Anneli Vartiainen ja Pia Rajala sekä tytäryhteisöjen toimitusjohtajat tai heidän edustajansa.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää jättää vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman pöydälle tutustumista varten.

Asian käsittely:

Asiaa käsiteltiin kokouksessa 31.10.2022 ja sen käsittelyä jatkettiin jatkokokouksessa 1.11.2022.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paula Werning saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus myönsi talousjohtaja Hellevi Kunnakselle läsnäolo- ja puheoikeuden. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Kaupunginjohtaja Marita Toikka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 10.20 ja palasi kokoukseen klo 13.29.

Viestintä- ja markkinointipäällikkö Kirsi Vainio, henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, kasvatusta- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, tekninen johtaja Hannu Tylli, rakennuttajapäällikkö Anneli Vartiainen, sivistysjohtaja Veikko Niemi ja rakennuttajapäällikkö Pia Rajala olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus piti kokousta klo 10.56 – 12.00 ja klo 13.52 – 14.10.

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Ville Kaunisto poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paula Werning poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Sivistysjohtaja Veikko Niemi, liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, rakennuttajapäällikkö Pia Rajala, toimitusjohtaja Marko Riipinen, toimitusjohtaja Kimmo Niemi, toimitusjohtaja Jari Niemi, toimitusjohtaja Petri Tani, toimitusjohtaja Ari Mikkilä, toimitusjohtaja Tiina Luhtaniemi, hallintojohtaja Mervi Ihalainen, toimitusjohtaja Mika Lyytikäinen ja palvelupäällikkö Riikka Kaasalainen olivat läsnä jatkokokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Ville Kaunisto, 3. varapuheenjohtaja Jenny Hasu ja apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell liittyivät jatkokokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus piti kokousta jatkokokouksen aikana klo 10.22 – 10.35 ja klo 11.18 – 12.15.

Kaupunginjohtaja Marita Toikka poistui jatkokokouksesta klo 10.22 ja palasi kokoukseen klo 12.15.

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 316

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan on tehty edellisen käsittelyn jälkeen päivityksiä sekä tarkennuksia muuttuneiden tietojen mukaisesti.

Talousarvion yleisiin lähtökohtiin kärkihankkeisiin on lisätty yritys- ja viranomaispalveluiden toiminta yhden luukun periaatteella, urheilulukio sekä englanninkielinen koulutus. Edunvalvontahankkeisiin on täydennetty tekstiä turvallisuuden, kansainvälisen sotilasyhteistyön sekä huoltovarmuuden osalta.

Kouvolan kaupungin konserniyhtiöiden hallitustietoja sekä konsernikaavio on päivitetty vastaamaan tämän ajankohdan tietoja.

Talousarvion käyttötalousosaan konsernipalveluihin on lisätty energiakustannuksia 1 M€ vuodelle 2023, 1,2 M€ vuodelle 2024 ja 0,9 M€/vuosi vuosille 2025-2026. Lisäksi on lisätty tekstimaininta 0,5 M€ hankerahoitusvarauksen sisältymisestä. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintatuotoista on vähennetty asiakasmaksutuottoja 0,7 M€ varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen vuoksi kaikilta suunnitelmavuosilta.

Tuloslaskelmaosaan on päivitetty verotuloarviot viimeisimpien ennustetietojen mukaisesti kaikille suunnitelmavuosille. Poistoarviot on päivitetty vastaamaan investointisuunnitelmaa. Edellä mainittujen muutosten jälkeen talousarvio vuodelle 2023 on 12,2 M€ positiivinen. Taloussuunnitelmavuoden 2024-2026 ovat alijäämäisiä 1,2 – 4,5 M€.

Investointiosaan on tehty seuraavat muutokset:

- Muutettu Marjoniemen yhtenäiskoulun kokonaiskustannusarvioksi 57,2 M€ sisältäen pienen liikuntasalin.
- Muutettu uudisteatterin summaksi 30 M€ ja rakentamisvuosiksi 2025-2027 (suunnittelu 2023-2024) ja vanhan teatterin peruskorjaussummaksi 10 M€ ja rakentamisvuosiksi 2027-2028.
- Muutettu jäähallin kokonaiskustannusarvioksi 9,5 M€ ja summiksi 1 M€ 2023, 3 M€ 2024 ja 1 M€ 2025.
- Siirretty Eskolanmäen liikuntahalli vuosille 2023-2024.
- Eroteltu Naukion liikuntahalli yhtenäiskoulusta omaksi hankkeeksi vuosille 2026-2027.
- Siirretty muissa rahoitusmuodoissa Sippolan päiväkoti ja koulu vuosille 2025-2026 sekä tarkennettu kohteen sekä Pohjois-Valkealan päiväkoti ja
- Päivitetty Inkeröisten monitoimitalon vuosisummien jakautuminen.

- Lisätty Naukion päiväkodille 0,6 M€ vuodelle 2023 rakentamisen viivästyksen vuoksi (muu rahoitusmuoto).
- Lisätty muihin rahoitusmuotoihin keskuskeittiö/Mansikkamäen koulun ruokailutilat 6 M€ vuosille 2024-2025.
- Päivitetty Käyrälammen kehittämisen kokonaiskustannusarvioksi 12,3 M€.
- Lisätty teksti Monitoimiareenan suunnittelusta sekä kumppanuudesta yksityisen toimijan kanssa.

Rahoitusosaan on lisätty kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätösten mukaisesti 4,5 M€ antolainan lisäys Kouvolan Asunnot Oy:lle vuodelle 2024. Lisäksi on päivitetty lainakannan muutokset vastaamaan rahoitustarpeita.

Lisäksi talousarvioon on tehty tekstikorjauksia.

Talouden tasapainottaminen

Taloussuunnitelmasta on nähtävissä kaupungin talouden kehitys, joka vuodesta 2024 muodostuu alijäämäiseksi, vaikka se sisältää laskennallisen 0,25 veroprosenttiyksikön noston. Talouden tasapainottamistyö esitetään käynnistettäväksi vuoden 2023 alkupuolella ja siihen esitetään poliittisen ohjausryhmän nimeämistä. Ohjausryhmään esitetään muodostettavaksi kaupunginhallituksen jäsenistä edustaja kustakin hallituksessa edustettuna olevasta poliittisesta ryhmästä, yksi henkilöstöjärjestöjen edustaja sekä kaupungin johtotiimin jäsenet ja talousjohtaja.

Kehittämis- ja tasapainottamistyön tavoitesummaksi asetetaan tämän hetken tietojen perusteella vuositasolla vähintään 3 miljoonaa euroa. Summa voidaan tarkentaa ohjausryhmän valmistelun edetessä uusien tietojen perusteella.

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelma, esittelymateriaali ja koonti muutoksista sekä hallitusohjelmataavoitteet ovat **liitteinä**.

Hallitusohjelmataavoitteet

Kouvolan kaupungin hallitusohjelmataavoitteet esitetään hyväksyttäväksi talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Kuntaliitto, Kymenlaakson liitto ja C21-kaupungit ovat valmistelleet tavoitteitaan tulevaan hallitusohjelmaan. Kouvolan omista tavoitteista on pidetty kesäkuussa edunvalvontailtakoulu, jossa valmisteltiin kaupungin hallitusohjelmakärjet peilaten niitä edellä mainittuihin tavoitteisiin ja kaupungin edunvalvontaan. Hallitusohjelmataavoitteista on valmisteltu yhteenveto, joka on esityslistan **liitteenä**.

Asiaa ovat kokouksessa esittelemässä erillisen aikataulun mukaisesti talousjohtaja Hellevi Kunnas, apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell,

sivistysjohtaja Veikko Niemi, tekninen johtaja Hannu Tylli, toimitilajohtaja Katja Ahola, rakennuttajapäällikkö Pia Rajala, opetuspalvelupäällikkö Pirjo Piironen, edunvalvontapäällikkö Jussi Stoor sekä toimitusjohtaja Kimmo Niemi.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi (talousarvio) ja edunvalvontapäällikkö Jussi Stoor, puh. 020 615 6594, jussi.stoor(at)kouvola.fi (hallitusohjelmatavoitteet).

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä:

- Kouvolan kaupungin hallitusohjelmatavoitteet
- monitoimiareenan valmistelun käynnistämisen sekä tähän liittyvän markkinavuoropuhelun aloittamisen
- ohjausryhmän asettamisen kehittämis- ja sopeuttamistyötä varten vuoden 2024 talousarviovalmistelussa huomioitavaksi.

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman ja oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana jäsen Ukko Bamberg teki Janne Patjaksen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

”Kouvolan kaupungin on päätettävä huolellisesti mitä ja missä kehitämme. Mikä tarjoaa parhaan synergian ja kustannustehokkaan ratkaisun pitkälle tulevaisuuteen.

Esitän, että teatteri-investointi siirtyy (vuosittaiset määrärahat) vuodella eteenpäin. Samalla sen kustannusarvioksi ja hintakatoksi päätetään 25milj. euroa (15 milj. esitettyä vähemmän). Vuoden 2023 aikana selvitetään tasapuolisesti investoinnin kokonaisvaikutukset ja -hyödyt pitkällä aikavälillä kahden kuntalaisten kannattaman sijoituspaikan, Kuusankos-ken ja Kouvolan keskustan väliltä. Edellisten lisäksi vuoden 2023 aikana selvitetään Kuusankositalon muu perusparannustarve ja lisätään se investointisuunnitelmiin.”

Keskustelun aikana jäsen Tapio Karvonen teki Liisa Varjolan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

”Teatterin uudisrakennuksen ja vanhan teatterin peruskorjaussummaksi 30 M€. Uudisrakennuksen rakentamisvuodet 2025-2027 (suunnittelu 2023-2024) ja peruskorjauksen rakentamisvuodet 2027- 2028.”

Koska oli tehty kaksi kannatettua muutosesitystä, puheenjohtaja ehdotti, että ensin äänestetään Ukko Bambergin ja Tapio Karvosen

muutosesitysten välillä, ja näistä äänestyksessä voittanut muutosesitys asetetaan vastaehdotukseksi pohjaehdotukselle. Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat Ukko Bambergin muutosesitystä äänestävät ”jaa”, ja ne, jotka kannattavat Tapio Karvosen muutosesitystä, äänestävät ”ei”. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 3 jaa-ääntä (Bamberg, Patjas, Villikka) ja 9 ei-ääntä (Nyberg, Karvonen, Witting, Hovi, Kekki, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen). Puheenjohtaja totesi Tapio Karvosen muutosesityksen voittaneen äänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta äänestävät ”jaa”, ja ne, jotka kannattavat Tapio Karvosen muutosesitystä, äänestävät ”ei”. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 0 jaa-ääntä, 9 ei-ääntä (Nyberg, Karvonen, Witting, Hovi, Kekki, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen) ja 3 tyhjää (Bamberg, Patjas, Villikka). Puheenjohtaja totesi Tapio Karvosen muutosesityksen voittaneen äänestyksen.

Keskustelun aikana jäsen Liisa Varjolan teki seuraavan muutosehdotuksen:

” Esitän, että veronkorotusvaraus 0,25 % poistetaan vuodesta 2024 alkaen.”

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen kannattavan yksimielisesti Liisa Varjolan ehdotusta ja siten hyväksyvän ehdotuksen.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä:

- Kouvolan kaupungin hallitusohjelmataavoitteet
- monitoimiareenan valmistelun käynnistämisen sekä tähän liittyvän markkinavuoropuhelun aloittamisen
- ohjausryhmän asettamisen kehittämis- ja sopeuttamistyötä varten vuoden 2024 talousarviovalmistelussa huomioitavaksi.

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman seuraavin muutoksin:

- teatterin uudisrakennuksen ja vanhan teatterin peruskorjaussumma on 30 M€. Uudisrakennuksen rakentamisvuodet ovat 2025-2027

(suunnittelu 2023-2024) ja peruskorjauksen rakentamisvuodet ovat 2027- 2028

- veronkorotusvaraus 0,25 % poistetaan vuodesta 2024 alkaen.

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia.

Ukko Bamberg jätti päätökseen eriävän mielipiteen: ” Hallituksen olisi tullut päättää, että teatterin mahdollisia sijoituspaikkoja (Kuusankoski ja Kouvolan keskusta) arvioidaan keskenään tasapuolisesti. Ja sen lisäksi olisi tullut päättää, että kaupunki selvittää mm. Kuusankoskitalon perusparannustarpeen.”

Jäsen Miia Witting saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paula Werning saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus piti kokoustaun asian käsittelyn aikana klo 9.35 – 10.22.

Jäsen Milla Raunio poistui kokouksesta teatteri-investointia koskevien asiakohtien käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Kaupunginhallitus piti kokoustaun asian käsittelyn aikana klo 11.00 – 11.49.

Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Ville Kaunisto poistui kokouksesta kokoustaun alkaessa.

Kaupunginhallituksen 3. varapuheenjohtaja Jenny Hasu poistui kokouksesta kokoustaun alkaessa ja liittyi takaisin kokoukseen tauon jälkeen.

Kaupunginhallitus myönsi talousjohtaja Hellevi Kunnakselle läsnäolo- ja puheoikeuden. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Sivistysjohtaja Veikko Niemi, liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, toimitilajohtaja Katja Ahola, liikenneinsinööri Sanna Lehtonen, rakennuttajapäällikkö Pia Rajala, opetuspalvelupäällikkö Pirjo Piironen, edunvalvontapäällikkö Jussi Stoor sekä toimitusjohtaja Kimmo Niemi olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus piti kokoustaun asian käsittelyn jälkeen klo 13.57 – 14.15.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 145

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelma sekä esittelymateriaali ovat **liitteinä**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia.

Asian käsittely:

Talousarvion ja taloussuunnitelman esittelypuheenvuoron käyttivät kaupunginjohtaja Marita Toikka, talousjohtaja Hellevi Kunnas ja kaupungin-hallituksen puheenjohtaja Jouko Leppänen.

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Katriina Vesala (Kok.), Jukka Nyberg (SDP), Ukko Bamberg (PS), Liisa Varjola (Kesk.), Jenni Aikio (Vihr.), Tiina Hämäläinen (KD), Timo Lehmusmetsä (Vas.), Jyrki Hyttinen (Mainio Kouvola) ja Juha Huhtala (Juha Huhtalan valtuustoryhmä).

Seuraavaksi aloitettiin yleiskeskustelu.

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Janne Patjas, Joni Mörk, Sheikki Laakso ja Jenni Aikio.

Vastauspuheenvuoron käyttivät talousjohtaja Hellevi Kunnas ja toimitilajohtaja Katja Ahola.

Yksilöpuheenvuoroja käyttivät valtuutetut Joni Mörk, Jukka Nyberg, Shekki Laakso, Jenny Hasu, Laila Uljas, Henna Hovi, Timo Lehmusmetsä, Kirsi Kekki ja Janne Patjas.

Vastauspuheenvuoron käytti talousjohtaja Hellevi Kunnas.

Yksilöpuheenvuoroja käyttivät Miia Witting, Mikko Jaanu, Manu Huuhilo, Jukka Silén ja Timo Lehmusmetsä.

Vastauspuheenvuoron käytti toimitilajohtaja Katja Ahola.

Kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn aikana tauon pitämistä varten klo 14.00 – 14.25.

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Janne Wall, Heli Koponen, Joni Mörk, Karolina Eklund-Vuorela, Sanna Tähtinen, Tiina Hämäläinen, Janne Patjas ja Sari Hyytiäinen.

Talousarvion yksityiskohtainen käsittely:

Yleiset lähtökohdat

s. 3 – 36

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Liisa Varjola. Puheenvuorossaan valtuutettu Varjola teki seuraavan muutosesityksen:

”Esitän, että sivulla 10 olevan listauksen viimeinen asiakohta muutetaan muotoon ”Kinnon palvelusopimuksen tason osittainen palauttaminen, 1 miljoonaa euroa”.

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Katriina Vesala. Valtuutettu Vesala kannatti valtuutettu Varjolan esitystä. Valtuutettu Vesala teki puheenvuorossaan seuraavan muutosesityksen:

”Esitän kohdassa Yleiset lähtökohdat: kappale 2.5.6 s.21 Kärkihankkeiden kolmen viimeisen tekstikappaleen poistoa ja siirtoa kasvatukseen ja opetuksen kehityskohteiksi kohtaan 3.2.1.”

Yksilöpuheenvuoroissaan valtuutetut Sheikki Laakso, Joni Mörk ja Tapio Karvonen kannattivat valtuutettu Vesalan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että Varjolan esittämästä asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Varjolan tekemää muutosesitystä äänestävät EI. Valtuusto hyväksyi äänestysesityksen ja äänestystavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin 58 ääntä, joista 10 JAA-ääntä ja 48 EI-ääntä.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan **liitteenä**.

Puheenjohtaja totesi Liisa Varjolan ehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Puheenjohtaja totesi Katriina Vesalan esityksen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Käyttötalousosa

Konsernipalvelut: tarkastuslautakunta s. 37 – 38

kaupunginhallitus s. 38 – 43

Sivistys toimiala: kasvatusta- ja opetuslautakunta s. 44 – 49

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Tapio Karvonen.

liikunta- ja kulttuurilautakunta s. 50 – 55

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Timo Lehmusmetsä.

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Ville Kaunisto, Janne Patjas, Jukka Nyberg, Joni Mörk, Anssi Tähtinen, Miia Witting ja Timo Lehmusmetsä.

Vastauspuheenvuoron käytti hallintojohtaja Katja Tommiska.

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Timo Lehmusmetsä, Miia Witting, Sheikki Laakso, Tapio Karvonen, Jukka Nyberg, Nita Ahola, Jukka Silén, Laila Uljas ja Sanna Tähtinen.

Vastauspuheenvuoron käytti liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen.

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Katriina Vesala, Miia Witting, Jukka Nyberg, Janne Patjas, Aimo Rautiainen, Christa Carpelan, Johanna Pyötsiä ja Jenny Hasu.

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Jukka Silén ja Jari Larikka.

Tekninen toimiala: tekninen lautakunta s. 55 – 63

Kymen jätelautakunta s. 63 – 65

Tuloslaskelmaosa s. 67 – 70

Investointiosa s. 70 – 74

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Aimo Rautiainen. Hän teki seuraavan muutosesityksen:

”Esitän investointiosaan, että Kuusankoskitalon ulkonäyttämö remontoidaan vuoden 2023 aikana niin, että puiston/joen puoleinen seinä on tarvittaessa avattavissa eri tilaisuuksille.”

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Ukko Bamberg. Hän teki seuraavan muutosesityksen:

”Perussuomalaisen valtuustoryhmä kantaa vastuunsa vaikeana aikana ja siksi esittää teatteri-investoinnin ja uimahalli-investoinnin karsimista, jolla pienennämme kokonaisinvestointien määrää raskaimmilla vuosilta ja vähennämme veronkorotus painetta konkreettisista teoista.

Ps esittää investointiosaan 5. seuraavat muutokset (mm. Taulukko investointien 10 v suunnitelma)

1. Teatteri-investoinnin kokonaishintakatto on 20 milj e. (TA 30 milj.€) Säästö 10,00 milj. €

2. Uimahalli-investoinnin kokonaishintakatto on 25 milj e. (TA 37,382 milj. €) Säästö 12,38 milj.€.

yht. 22,38 milj.€”

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Joni Mörk, Milla Raunio, Jukka Nyberg, Juha Huhtala, Janne Pahkala, Jari Larikka, Raimo Laine, Ukko Bamberg, Mikko Jaanu, Jenny Hasu, Sheikki Laakso, Janne Patjas, Janne Wall, Katriina Vesala, Milla Raunio, Laila Uljas, Miia Witting ja Aimo Rautiainen. Valtuutetut Joni Mörk ja Juha Huhtala kannattivat puheenvuoroissaan valtuutettu Bambergin muutosesitystä. Valtuutetut Janne Pahkala ja Raimo Laine kannattivat puheenvuoroissaan valtuutettu Rautiaisen muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että Rautiaisen esittämästä asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Rautiaisen tekemää muutosesitystä äänestävät EI. Valtuusto hyväksyi äänestysesityksen ja äänestystavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin 58 ääntä, joista 40 JAA-ääntä, 8 EI-ääntä ja 10 valtuutettua äänesti tyhjää.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan **liitteenä**.

Puheenjohtaja totesi Aimo Rautiaisen ehdotuksen tulleen hylätyksi.

Puheenjohtaja totesi, että Bambergin esittämästä asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Bambergin tekemää muutosesitystä äänestävät EI. Valtuusto hyväksyi äänestysesityksen ja äänestystavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin 58 ääntä, joista 43 JAA-ääntä ja 15 EI-ääntä.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan **liitteenä**.

Puheenjohtaja totesi Ukko Bambergin ehdotuksen tulleen hylätyksi.

Talousarvion käsittelyä jatkettiin.

Yksilöpuheenvuorossaan valtuutettu Sheikki Laakso teki seuraavan toimenpideoitteen:

”Esitän että, teatteri-investointi tehdään käännettynä kilpailutuksena. Eli hanke kilpailutetaan niin että tarjoukset kilpailutuksessa pyydetään tarjouksena mitä ko. rahalla saadaan. Tällä toimenpiteellä varmistetaan, ettei hankkeen budjetti paisu.”

Yksilöpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Ukko Bamberg, Katriina Vesala, Joni Mörk ja Jenni Aikio. Valtuutetut Ukko Bamberg ja Joni Mörk kannattivat puheenvuoroissaan valtuutettu Laakson toimenpideoitetta.

Kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn aikana neuvottelutauon pitämistä varten klo 15.56 – 16.03.

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Katriina Vesala.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava toimenpideoite. Ne, jotka eivät kannata toimenpideoitteen ottamista huomioon äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Laakson tekemän toimenpideoitteen hyväksymistä äänestävät EI. Valtuusto hyväksyi äänestysesityksen ja äänestystavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin 59 ääntä, joista 41 JAA-ääntä, 17 EI-ääntä ja 1 valtuutettu äänesti tyhjää.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan **liitteenä**.

Puheenjohtaja totesi Sheikki Laakson toimenpideoitteen tulleen hylätyksi.

Talousarvion käsittelyä jatkettiin.

Rahoitusosa s. 75 – 76

Liitteet

Tilivelvolliset s. 77

Investointien 10 v. suunnitelma s. 78

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Katriina Vesala. Hän teki puheenvuorossaan seuraavan muutosesityksen:

”Esitän, että Investointien 10v suunnitelma kohta 7.2. s. 78 Investointien alkuperäinen kustannusarvio lisätään taulukkoon (tai sen läheisyyteen).”

Yksilöpuheenvuorossaan valtuutettu Liisa Varjola kannatti valtuutettu Vesalan muutosesitystä.

Yksilöpuheenvuoron käytti valtuutettu Joni Mörk.

Puheenjohtaja totesi, että Vesalan esittämästä asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Vesalan tekemää muutosesitystä äänestävät EI. Valtuusto hyväksyi äänestysesityksen ja äänestystavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin 59 ääntä, joista 11 JAA-ääntä ja 48 EI-ääntä.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan **liitteenä**.

Puheenjohtaja totesi Katriina Vesalan ehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Merkittävimpien investointien erittelyt s. 79 – 86

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman seuraavin muutoksin;

- Kohdassa 2.2.5 s. 10 Kinnon palvelusopimuksen tason osittainen palauttaminen nostetaan 0,75 miljoonasta eurosta 1 miljoonaan euroon.
- Yleiset lähtökohdat -kappaleesta 2.5.6 s. 21 kärkihankkeiden kolme viimeistä tekstikappaletta poistetaan ja siirretään kasvatuksen ja opetuksen kehityskohteiksi kohtaan 3.2.1.

- Liitteeseen Investointien 10v suunnitelma kohtaan 7.2. s. 78 lisätään taulukkoon tai sen läheisyyteen kohteiden alkuperäinen kustannusarvio.

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia.

Valtuutettu Laila Uljas poistui kokouksesta ja palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Valtuutetut Manu Huuhilo, Jyrki Hyttinen, Mikko Jaanu ja Markku Pakkanen poistuivat kokouksesta ensimmäisen tauon aikana ja palasivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Varavaltuutettu Marika Hänninen poistui kokouksesta ja palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Varavaltuutettu Sami Arola poistui kokouksesta ja palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Valtuutettu Jouko Leppänen poistui kokouksesta ja palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Valtuutetut Mia Ylä-Outinen ja Milla Raunio poistuivat kokouksesta kolmannen tauon aikana ja palasivat kokoukseen asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.
